

PLATFORMA ELECTORALĂ
A PARTIDULUI DEMOCRAT AGRAR DIN MOLDOVA

Angajându-se în lupta electorală, Partidul Democrat Agrar din Moldova, în baza studierii profunde a stării de lucruri din toate domeniile vieții constată că țara noastră e în pragul unui moment crucial din istoria sa. Economia republicii se află într-o criză adâncă, condițiile de trai ale tuturor categoriilor populației s-au înrăutățit, o mulțime de probleme foarte complicate nu și-au găsit soluționare în politică. E în pericol însăși existența Republicii Moldova ca stat suveran și independent. Această situație e condiționată în mare măsură de faptul că, manipulând constanța socială, de natură în mod premeditat faptele istorice, forțele unioniste desfășoară o activitate subordonată scopului de a destrăma statulitatea, integritatea ei teritorială și în această privință, în fond, au mult comun cu politica separatistă a unor lideri cu tendințe extremiste din Transnistria!

Iată de ce apropiatele alegeri au pentru noi toți o importanță vitală. Pentru țara noastră această este una din ultimele șanse de a-și păstra independența, posibilitatea dezvoltării civilizate. P.D.A.M. declară cu toată răspunderea scopul nostru e făurirea unui stat democratic de drept, stabil din punct de vedere economic și independent, care să fie casă comună pentru toți oamenii ce trăiesc aici. Programul complex anticriză propus de noi este orientat nu numai spre locuitorii de la sate și lucrătorii din complexul agroindustrial, el asigură echilibrul intereselor celor mai largi pături ale populației, indiferent de apartenența lor națională, socială, profesională, limbă, confesiune.

1. SUVERANITATEA ȘI INDEPENDENȚA
REPUBLICII MOLDOVA

Din primele zile de existență, Partidul Democrat Agrar apără consecvent poziția și principiile sale. Anume membrii P.D.A.M. în componența clubului parlamentar "Viața satului" au fost inițiatorii adoptării Constituției ce va consfinți din punct de vedere juridic independența și suveranitatea republicii, au depus mari eforturi pentru stabilirea legăturilor cu alte țări bazate pe egalitate în drepturi. Datorită poziției active a "agrarienilor" conducerea republicii realizează în prezent măsuri pentru menținerea, în interesele statului, a pieței răsăritene tradiționale, pentru restabilirea relațiilor întrerupte în perioada activității guver-

nelor Druc-Muravschi, cînd în favoarea intereselor înguste de grup, unioniste se săvîrșeau acțiuni care au condus la conflict armat, la destrămarea economiei, la scăderea bruscă a nivelului de trai al populației.

Totodată, a început o nemaivăzută campanie, ce înjoseste demnitatea națională a moldovenilor, orientată spre introducerea de schimbări în astfel de probleme principale ale vieții, cum sînt suveranitatea statului, denumirea țării noastre, determinarea oficială a naționalității majorității locuitorilor băștinași ai republicii. Noi ne-am pronunțat și ne pronunțăm pentru dreptul istoric al populației băștinașe de a se numi "moldoveni", de a numi statul său "Moldova", iar limba sa maternă - "limba moldovenească", pentru dreptul de a soluționa aceste probleme numai pe baza exprimării libere de către populație a voinței sale, pe calea referendumului.

În scopul consolidării pozițiilor Republicii Moldova ca stat independent și suveran pe arena internațională, noi vom asigura promovarea unei politici externe active, bazată pe principiile năzuinței spre pace, egalității în drepturi, recunoașterii inviolabilității hotarelor stabilite și integrității teritoriale a tuturor statelor neamestecului în treburile lor interne. Noi vom continua munca în ceea ce privește lărgirea reprezentării Moldovei în organizațiile internaționale.

2. PACEA, ÎNȚELEGEREA CIVICĂ, RENĂȘTEREA SPIRITUALĂ A SOCIETĂȚII

Partidul Democrat Agrar din Moldova consideră că dezvoltarea civilizată a republicii este posibilă numai pe baza înțelegerii civice, naționale și sociale, consolidării tuturor forțelor sănătoase ale societății. Anume ignorarea adevăratei stări de lucruri în această sferă a relațiilor dintre oameni a condus la timpul său la evenimentele tragice din raioanele de pe malul stîng al Nistului și de la sudul republicii. Noi pledăm pentru respectarea strictă a drepturilor și libertăților omului pe întreg teritoriul Moldovei, pentru acordarea zonelor menționate a unor statute juridice speciale, ținîndu-se cont de realitățile ce s-au creat cu condiția păstrării integrității statului și a complexului economic unic.

Fiind devotat principiilor democratice, P.D.A.M. respinge orice manifestări de intoleranță națională. Noi nu acceptăm rezolvarea problemelor litigioase prin metode violente, principiul nostru este menținerea înțelegerii civice, soluționarea conflictelor din stat pe cale pașnică.

Noi pledăm pentru renașterea culturii naționale a moldo-

804
804
804
804

801b
803
802

804
8011
8011
8011
8011

venilor, pentru crearea de condiții în vederea consolidării și dezvoltării tuturor celorlalte culturi și tradiții naționale ale popoarelor republicii noastre, pentru interacțiunea și îmbogățirea lor reciprocă;

Este nevoie de o politică mai moderată și mai umană în problema funcționării limbilor vorbite pe teritoriul republicii. Considerăm că e necesar a prelungi durata trecerii la o nouă situație lingvistică.

Pornind de la arealul cultural deosebit, constituit istoriceste pe teritoriul republicii, ce a apărut la răscrucea diferitelor civilizații, noi pledăm pentru extinderea pe toate căile și profundarea legăturilor culturale și științifice cu România, ținându-se cont de unitatea moștenirii culturale și a limbii literare a românilor răsăriteni, a tradițiilor și obiceiurilor lor; de asemenea, vom promova o politică activă de consolidare a relațiilor științifice și culturale de secole cu Ucraina și Rusia.

3. CONSTRUCȚIA CONSTITUȚIONALĂ ȘI DE DREPT

Partidul Democrat Agrar din Moldova va asigura adoptarea cât mai urgentă a Constituției Republicii, în care vor fi consfințite următoarele principii fundamentale:

- Moldova este un stat democratic, independent, suveran și unitar;
- Moldova este un stat de drept multinațional, casa comună pentru toți cetățenii ei, egali în fața legii;
- separarea distinctă a puterilor legislativă, executivă și judecătorească în condițiile interacțiunii lor;
- democrația, prioritatea drepturilor și libertăților omului recunoscute de comunitatea internațională, supremația dreptului;
- construirea unui stat social cu garanții de pluralism economic, politic și ideologic;
- respectarea strictă a principiului constituțional al separării bisericii de stat; susținerea independenței bisericii moldovenești;

În procesul reformei juridice Partidul Democrat Agrar se va strădui să obțină asigurarea legislativă a formării, întăririi și dezvoltării pe termen lung a noilor mecanisme economice, acordarea de garanții egale tuturor formelor de proprietate.

Noi considerăm necesar a ridica autoritatea puterii de stat. În acest scop P.D.A.M. intenționează să vină cu o inițiativă care

802
802
802

ar contribui la învingerea birocratismului, la creșterea eficienței activității organelor de stat, publicității ei. În scopul obținerii unor rezultate pozitive în lupta contra mafiei și corupției, vom lua măsuri privind întărirea organelor de drept, pentru creșterea prestigiului muncii lucrătorilor din aceste organe.

301 P.D.A.M. pledează pentru descentralizarea puterii de stat, pentru ridicarea autorității și activizarea organelor de autoadministrare locală, pentru independența economică a zonelor și, în ultimă instanță, pentru intensificarea bazelor democratice ale vieții sociale în ansamblu.

4. Formarea unei economii de piață cu orientarea socială

402 P.D.A.M. consideră reforma economică drept temeiul a înălțării unui stat puternic și stabil. Strategia noastră este formarea unei economii de piață cu orientare socială. Principiile ei de bază sînt următoarele:

- 500 - intensificarea orientării sociale a concepției de stat a reformei economice;
 - 505 - crearea unui regim dintre cele mai favorabile producătorilor de bunuri materiale și de valori spirituale;
 - 404 - accelerarea procesului de privatizare, înfăptuirea lui pe o bază juridică bine organizată.
- În calitate de măsuri concrete privind realizarea acestei strategii noi preconizăm:
- În sectorul agrar:
- 602 - formarea consecventă a unui sistem economic, care în mod rațional ar îmbina întreprinderi mici, mijlocii și mari de diferență specializare și forme de proprietate;
 - 400 - accelerarea procesului de atribuire pe cale juridică tuturor persoanelor a pămîntului și a părții de patrimoniu, stabilite de legislația republicii;
 - crearea unui mecanism eficient de reglementarea a relațiilor funciare ce ar include condițiile și modul de moștenire, transmitere și ipotecare a terenurilor;
 - acordarea țăranilor a dreptului real de a-și alege de sine stătător formele de gospodărire;
 - elaborarea unui program de susținere de către stat a agriculturii în perioada de tranziție;
 - dezvoltarea anticipată a infrastructurii de piață ca

ar include sistemul băncilor funciare, societăților de credit ale țărănilor, întreprinderilor cooperatiste și pe acțiuni pentru asigurarea tehnico-materială a producției agricole, prelucrarea și desfacerea producției;

În industrie:

415 - adoptarea unui program de stat complex ce ar prevedea menținerea principiului prioritar al reorganizării structurale, precum și crearea unui mediu economic sănătos pentru toate întreprinderile industriale;

- elaborarea și realizarea accelerată a programului special de producție, tehnologiilor și cadrelor de înaltă calificare "Conversiunea", orientat spre utilizarea capacităților de la întreprinderile și din ramurile de producție de profil militar pentru executarea comenzilor civile;

415 - crearea unor mecanisme eficiente de implementare în producție a realizărilor moderne ale progresului tehnico-stiințific, a tehnologiilor capabile să le înlocuiască pe cele importante și care economisesc resursele de energie;

- extinderea drepturilor colectivelor de muncă la privatizarea bunurilor întreprinderilor;

402 În calitate de condiții pentru realizarea măsurilor propuse, P. D. A. M. prevede efectuarea reformei politicii financiar-creditară, bugetare, fiscale, în domeniul exportului-importului, reducerea cheltuielilor pentru întreținerea apartului de stat, stimularea pe toate 303 căile a antreprenoriatului mic și mijlociu;

402 Noi vom promova o politică consecventă de atragere în economia republicii a investițiilor străine pe calea organizării vânzării unei părți din acțiunile holdingurilor de stat și grupurilor holding, vom 403 contribui la deschiderea în Moldova de sucursale a băncilor străine, 404 la accelerarea lucrărilor de creare a zonelor economice libere;

5. PROTECȚIA SOCIALĂ A POPULAȚIEI

503 Fiind conștienți de faptul că perioada efectuării reformelor cardinale ce ating bazele economice ale societății, scăderea nivelului de trai al populației este inevitabilă, P. D. A. M. înaintea o serie de propuneri, orientate spre activizarea politicii sociale;

704 - să se elaboreze și să se realizeze un program de stat privind utilizarea forțelor de muncă a populației care să includă un complex de măsuri pentru crearea de noi locuri de muncă, inclusiv din contul mijloacelor bugetului de stat, pentru stimularea întreprinderilor industriale

ce înființează filiale în localitățile sătești, pentru perfecționarea sistemului de reciclare a cadrelor, ținându-se cont de schimbările structurale ce au loc în economie;

- să se înfăptuiască un program de luptă cu sărăcia, ce ar prevedea plata indemnizațiilor independență de venitului mediu al unei persoane și de situația patrimonială a oamenilor;

- să se realizeze un complex de măsuri privind apărarea drepturilor femeilor, îmbunătățirea condițiilor lor de muncă, un program social de ocrotire a mamei și copilului, de susținere a familiilor cu mulți copii, precum și a familiilor care au copii cu boli cronice și copii invalizi;

- să se coordoneze mărimile pensiilor cu costul coșului minim de consum, să se introducă înlesniri în ceea ce privește plata pentru locuință, pentru servicii comunale, medicamente, unele mărfuri de primă necesitate pentru pensionari și invalizi;

- să se susțină activ tineretul, pentru toți cetățenii republicii să se asigure accesibilitatea învățământului și pregătirii profesionale, cuantumul burselor să se pună în concordanță cu minimul de existență în republică, să se intensifice răspunderea statului pentru asigurarea plasării în câmpul muncii a tinerilor specialiști;

Partidul Democrat Agrar din Moldova pledează pentru menținerea învățământului și asistenței medicale gratuite. Dezvoltarea instituțiilor preșcolare, gimnaziilor, liceelor particulare, introducerea învățământului superior cu plată, precum și a medicinei prin asigurare, noi o concepem numai în calitate de forme adăugătoare la cele deja existente.

6. CULTURA, ȘTIINȚA, ÎNVĂȚĂMÎNTUL

Publicitatea, caracterul democratic, libertatea cercetărilor creatoare constituie condițiile obligatorii pentru dezvoltarea culturii. P.D.A.M. pledează pentru:

- depolitizarea vieții sociale și culturale a societății;
- crearea condițiilor pentru un dialog productiv și cu drepturi egale între toate culturile ce s-au creat istoricește în această zonă;

- acordarea garanțiilor de acces tuturor, inclusiv păturilor cel mai puțin asigurate ale populației, la patrimoniul cultural al republicii;

- stimularea mecenatului și a sponsorizării complexului social-cultural cu păstrarea finanțării lui din buget.

52 -sporirea atenției față de restabilirea și restaurarea bisericilor, templelor, monumentelor de istorie și cultură ale Moldovei

Noi intenționăm:

în sfera științei:

411 - să susținem cercetările fundamentale de perspectivă și studiile aplicate;

52 - să acordăm o deosebită atenție dezvoltării științelor umanitare;

411 - să întreprindem măsuri în vederea învingerii izolării informaționale, ce se resimte tot mai mult, a științei din republică.

în sfera învățămîntului public:

52 - conținutul învățămîntului și problematica cercetărilor științifice să fie puse în conformitate cu sarcinile consolidării statalității Moldovei, să se obțină integrarea sistemului învățămîntului în cel european și convertibilitatea diplomelor instituțiilor de învățămînt superior din republică;

52 - să elaborăm un sistem de instruire cu mai multe niveluri a elevilor, liceenilor, studenților în conformitate cu aptitudinile și interesul lor, să organizăm pregătirea manualelor și materialelor didactice pentru sistemul menționat;

52 - să asigurăm oamenilor de toate naționalitățile respectarea strictă a dreptului lor de a-și face studiile în limba maternă.

7. OCROTIREA SĂNĂTĂȚII, ECOLOGIA, CULTURA FIZICĂ ȘI SPORTUL

Partidul Democrat Agrar apreciază că sănătatea omului drept problemă socială generală, pentru rezolvarea cu succes a căreia propune:

3 - să fie consfințit constituțional dreptul fiecărui om la ocrotirea sănătății;

52 - legislația ce reglementează activitatea organelor de ocrotire a sănătății să fie pusă în concordanță cu realitățile zilei de azi;

52 - sănătatea generației în creștere să fie considerată drept sarcină prioritară a politicii sociale;

52 Dînd o deosebită importanță rezolvării problemelor ecologice în republică, P.D.A.M. intenționează să obțină cu ajutorul unui sistem de măsuri complexe de proporții mari cu caracter legislativ, economic, educativ, o îmbunătățire substanțială a situației ecologice în republică.

Vom asigura o susținere amplă a culturii fizice și sportului pe calea reglementării structurii administrativ-organizatorice

a domeniului în ansamblu, constituirea unui fond pentru construcția pe întreg teritoriul republicii a obiectivelor sportive, dezvoltării unui sistem de servicii în domeniul culturii fizice și asanării pentru diferite categorii ale populației, sporirii atenției față de probele sportive olimpice, creării bazei legislative pentru dezvoltarea activității sportive profesionale.

Timpul a arătat că scopurile și prioritățile promovate de Partidul Democrat Agrar din Moldova deschid perspective optimiste pentru înlăptuirea transformărilor progresiste din societate.

Noi ne-am îmbogățit cu experiența activității parlamentare, ne-am consolidat și ne-am extins considerabil baza socială. În rândurile noastre se numără țărani, muncitori, intelectuali, veterani și tineret.

P.D.A.M. este gata să ia asupra sa răspunderea pentru viitorul Republicii Moldova.

Getățeni ai Moldovei! Noi contăm pe susținerea Dumneavoastră. Noi am demonstrat că vă putem apăra interesele, noi vom îndreptăți încrederea Dumneavoastră!